Ner 155. ROK 1840 CZWARTEK 9 LIPCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Imiona Rzymskie
Jutro 7 Braci Męczenni.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Sławiańskie
Jutro Radziwój.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 4" 981	+ 11, 3,4,	18	Pł Zachodni słaby	Pochmurno	
8	2	5, 457	+ 16, 2,3,	34	Zachodni mocny	Pogoda z Chmurami	
	10	5, 473	+ 12, 6,4,	10	Zpł Zachodni słaby	,,	

Wiadomości zagraniczne.

— *Lipsk* 25 *Czerwca.* —

Wczoraj rozpoczął się tu obchód trzydniowy jubileuszu sztuki *drukarskiéj* z świetnością i wspaniałością, jakiéj można było spodziewać się po tak długich przygotowaniach i tak ważnej pamiątce. (Jutro umieścimy obszerniejszy opis téj uroczystości).

W Sztutgarcie i Moguncyi podobna uroczystość także świetnie jest obchodzoną.

— *Paryż* 25 *Czerwca.* —

Słychać, że chrzest hrabiego Paryzkiego odbędzie się zaraz jak tylko pan Affre mianowany przez rząd arcybiskupem paryzkim otrzyma *palium.* Mówią że rząd nasz prosił papieża o przyspieszenie zwołania następnego konsystorza, aby stolica arcybiskupia w Paryżu nie tak długo osieroconą zostawała.

Pan Jaubert minister budowli publicznych ma za dwa tygodnie wyjechać z Paryża, nie dla oglądania kolei i kanałów w Anglii, ale dla zwiedzenia Francyi.

Król ma w dniu 10 przyszłego miesiąca odjechać do zamku Eu, ale wróci na obchód uroczystości lipcowych.

Wczoraj wieczorem rozchodziła się tu pogłoska, że posłowie wielkich mocarstw w Londynie, postanowili wydać vice-królowi Egiptu ostatnie wezwanie o zwrot podbitego kraju. Jeśliby vice-król w ciągu dni 14 nie skłonił się do tego, w takim razie połączone floty blokować będą brzegi Syryjskie i Egipskie. Tylko pan Guizot jak mówią nie przystąpił do tego postanowienia i oświadczył, iż musi czekać nowych rozkazów od swego rządu.

Czytamy w *Phare de Pyrenées* z dnia 21 b. m. »Rozeszła się pogłoska, że królowa hiszpańska ma przyjmować w Barcelonie pp. Zea Bermudes i Burgos, którzy obecnie znajdują się w Paryżu, tudzież panów Toreno, Martinez de la Rosa, Isturis, Alcade, Galpuno i innych znakomitych mężów.

Rząd ogłosił dziś następującą telegraficzną depesze z Bajonny 21 b. m. Jenerał komendant 22 dywizyi do ministra wojny. W dniu 15 jenerał Concha pobił na głowę 7 batalionów i 9 szwadronów buntowników, którzy uderzyli na eskortę królowych między Liguenza i Medina Celi. Buntownicy pod dowództwem Palillos postradali mnóstwo ludzi, zabrano w niewolę 1,100 ludzi, między niemi 105 niższych i 3 wyższych oficerów.

Dziś z rana rozeszła się pogłoska, że Cabrera z 2000 ludzi którzy natychmiast rozbrojeni zostali, przeszedł na ziemię francuzką.

Piszą z Mostaganem 11 b. m. »Podczas gdy Abd-el-Kader zbierał wszystkie siły swoje na linii od Szetif i pod Miliany dla skrzyżowania poruszeń marszałka Valée, nagle we wszystkich okolicach z których oddaliło się jego regularne wojsko, wybuchło powstanie norganizowane przez naczelników Kabajłów, i które zdaje się mieć ważny charakter. Na czele jego stoi jeden znany z pobożności swojéj Marabut, który ma wielki wpływ u tamtejszych pokoleń. Niektórzy zapewniają, że ten Marabut działa w własnym swoim interesie, inni twierdzą, iż jest tylko narzędziem Tediniego, któremu naczelnicy pokoleń kraju Tlemleen znowu ofiarowali tytuł Emira. Jakkolwiekbądź, korpus obserwacyjny z Bu Hamedi został pokonany przez powstańców (Dercawi) po walce kilkugodzinnéj wódz Abd-el-Kadera połączył się z powstańcami. W ten sposób wzmocniony przebiegł Dercawi okręg Beni Amur, i przybył do bram Maskary, które natychmiast otworzone zostały. Pokolenie Hassan Greris zostało pokonane. Wojska Mustafy Ben Taurys nie są dość liczne aby wystąpić z korzyścią przeciw temu wojsku, jakoż opuścił on obóz pod Lidia Ibrahim dla połączenia się z Abd-el-Kaderem który w téj chwili znajduje się o 10 mil na południe Miliany. Powstańcy chcą wyzwać do walki emira. Cała Maskara jess w ruchu i pod bronią, mimo to wojna święta z nie mniejszym fanatyzmem jest głoszoną, ale te niezgody są dla nas korzystniejszemi niż posiłki 20,000 ludzi. Krwawe exekucye które z rozkazu emira zostały wykonaue w niektórych pokoleniach, które się z nami połącsyły, spowodowały głównie to wzburzenie tak szkodliwe dla niego.

— *Londyn* 23 *Czerwca.* —

W sobotę, dnia 20 była rocznica wstąpienia na tron J. K. Mości, obchodzono go tu odgłosem dzwonów i zwykłemi uroczystościami.

Aż do odkrycia sreber skradnionych przez Courvoisiera prawie powszechnie mniemano że on jest niewinnym, mianowicie tak przekonani byli jego obrońcy i osoby u których Courvoisier poprzednio służył i z których jedna oświadczyła że zaraz po uwolnieniu go przez sąd przyjmie go do służby, a druga przeznaczyła 50 f. str. za jego obronę. Sam nawet Courvoisier aż do odkrycia owych sreber, zdaje się że miał zupełną nadzieję uwolnienia, jednakże poprzednio jeszcze wkrótce po morderstwie, powiedział: »Skoro zobaczę że prawda wyjawia się, powiem wszystko co wiem, i zgodnie z tém oświadczeniem jak tylko powiedziano mu że znaleziono srebra przez niego ukradzione, natychmiast wyznał panu Philips, swemu obrońcy iż popełnił morderstwo o króre jest obwininny, i opisał wszystkie jego szczegóły. Oświadczył on że w nocy przed morderstwem, zajęty był na dolném piętrze domu chowaniem rozmaitych skradzionych przedmiotów w miejscach gdzie je potem znaleziono, i wtedy pan jego w skutku słabości zeszedłszy na dół znalazł go na gorącym uczynku i oświadczył mu iż go nazajutrz rano wypędzi ze swojéj służby; to oświadczenie wprawiło go w pewien rodzaj wściekłości, poczekał póki pan jego nie udał się na spoczynek, i wtedy nożem kuchennym zadał mu śmiertelną ranę. Ten nóż który ma damasceńskie ostrze, jeszcze przed zeznaniem Courvoisiera odłożony został na bok od innych podobnych narzędzi jako prawdopodobnie narzędzie którém morderstwo zostało wykonane. Ponieważ klinga chociaż oczyszczona miała mniéj świetne wejrzenie jak inne, i znajdowała się na niéj plamka rdzy. Courvoisier zaprowadzony w sobotę do komórki przeznaczonéj dla skazanych, okazywał się bardzo ponurym i chciał udusić się za pomocą chustki którą starał się wepchnąć w gardło, zamiar ten jednak zniweczonym został przez obecnego tam urzędnika policyi. Wczoraj przed nadzorcą więzienia Newgate uczynił on powtórne obszerniejsza zeznanie swego czynu, podług którego popełniając morderstwo był zupełnie ubrany, tylko rękawy sukni ssuł do góry. Zamordowany w czasie dopełnienia morderstwa, zostawał zupełnie bez ruchu, wyjąwszy lekkiego poruszenia prawéj ręki. Courvoisier wcisnął chustkę lorda w jego ranę, aby przeszkodzić wytryskiwaniu krwi, potém poszedł do kuchni dla oczyszczenia noża i nie wracając do trupa, udał się do swojéj stancyi, gdzie w ubraniu rzucił się na łóżko. Exekucya Courvoisiera odbędzie się jak słychać w dniu 5 lipca.

— *Dnia* 26 *Czerwca.* —

Xiąże i Xiężna Cambridge z córkami, w tym jeszcze miesiącu albo w początku przyszłego udadzą się w podróż do Niemiec.

Admirał Stopford w dniu 14 b. m. przybył do Malty, przy odjeździe z Neapolu roz-

kasał stojącym tam okrętom liniowym powrócić do Malty, i wypuścić zaraz okręty neapolitańskie stojące jeszcze tamże i w Korfu.

Gazeta dworska umieściła roskaz tajnéj rady tyczący się zabierania okrętów chińskich.

Z montevideo donoszą pod dniem 18 kwietnie, że blokada Buenos Ayres trwa jeszcze ciągle, i że jenerał Oribe który się połączył z jenerałem Echague został na głowę pobity przez Lavalle dowódcę wojsk sprzymierzonego z francuzami prezydenta Uruguaju, jenerała Rivera.

— *Madryt* 15 *Czerwca.* —

Słychać, że ministrowie zaraz po zamknięciu posiedzeń kortezów, co w ciągu dwóch tygodni ma być wykonane, udadzą się za królową do Barcelony.

Tutejsza gwardya narodowa, nie chciała podpisywać adresu złożnego przez kilku exaltystów dla xięcia Vittoryi.

— *Lerida* 11 *Czerwca.* —

Onegdaj o godzinie 11 z rana; przybył tu xiążę Vittoryi z częścią swego wojska. Władze przyjmowały go przy wnijściu do miasta, a między ludnością panował największy zapał. Balkony były pozawieszane kosztownemi dywanami, a z zamku odzywały się salwy z dział. Xiążę w ciągu 12 dni od wzięcia Morelli okazał najżywszą czynność. Karliści wypędzeni zostali z królestwa Walencyi, i zmuszeni cofnąć się do Katalonii. Armia królowéj przeprawiła się przez trzy wielkie rzéki, i w téj chwili tu się koncentruje dla rozpoczęcia oblężenia Bergi. Biega tu wieść, że Cabrera zamordowany został w Berga przez własnych żołnierzy.

Słychać, że Cabrera zamierza skoro Berga wpadnie w ręce krystynistów udać się do Nawarry lub Aragonii, ale xiążę Vittoryi przedsięwziął już środki przeszkodzenia temu. Trzy bowiem kolumny rozstawić się mają w Tremp i Poobla, dla przecięcia drogi Cabrerze. W tedy nic mu nie pozostanie jak cofnąć się na ziemię francuzką.

Biskup Orichuela, który w dniu 12 przybył do Francyi, eskortowany był aż da granicy przez 200 karlistów. W towarzystwie jego znajdowali się, jego sekretarz, kamerdyner i kucharz jeden duchowny, dwaj guidowie i jeden karlistowski pułkownik jazdy. Miał on mieć przy sobie 24,000 franków w złocie. Podług jego zeznań największa niejedność panowała między dowódzcami karlistowskiemi i niepodobieństwem prawie byłoby porozumienie się względem kierunku operacyi militarnych.

Mówią, że królowa zwiedzi i baskijskie prowincye, a w dniu 31 sierpnia który jest rocznicą zawarcia z Marotem traktatu, przybędzie do Begara.

— *Lizbona* 15 *Czerwca.* —

Stronnictwo ministeryalne w kortezech odbyło zgromadzenie dla naradzania się nad środkami utrzymania ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, ponieważ opozycya żywo pracuje nad ich upadkiem.

Minister skarbu upraszał kortezów o pozwolenie pobierania podatków przed złożeniem budżetu. Wniosek ten powierzony został osobnéj kommissyi do najspieszniejszego rozważenia.

Podług doniesień z Loanda, zostały tu znowu zabrane przez krążące tu statki angielskie okręty portugalskie podajrzane o prowadzenie handlu niewolnikami. Na pokładzie jednego z zabranych okrętów, znajdował się oficer artyleryi z 20 żołnierzami, którzy jako garnizon przeznaczeni byli do maléj odległéj osady i zabranie tego okrętu, o którym nie było pewnych podejrzeń względem handlu niewolnikami, dało powód do nowych sprzeczek, których echo odbiło się w dziennikach lizbońskich.

— *Konstantynopol* 10 *Czerwca.* —

Największą nowością jest oddalenie Chozrew paszy. Sułtan w dniu 6 odjął mu jego urząd i w jego miejsce mianował wielkim wezyrem Rauf paszę, prezesa rady państwa, byłego paszę Saloniki. Hr. Pontois posłał natychmiast gońca z tą wiadomością do Mehmeda Ali. Miał on poprzednio długą konferencyę z ministrem spraw zagranicznych Reszid paszą. O konferencyach londyńskich nic tu nie słychać, chociaż wiadomem jest, że pełnomocnik turecki przy tychże konferencyach Szekib Efendi przysłał tu już pierwsze depesze o postępie układów w stolicy Anglii. Zapewniają, że usunięcie Chozrew paszy postanowionem zostało jedynie z powodów administracyjnych, a zatém nie ma żadnego związku z kwestyą egipską.

Następujący jest stan gabinetu tureckiego podług porządku stopnia: 1) Wielki Wezyr Rauf pasza (który już po trzeci raz piastuje tę godność.) 2) Minister handlu Fethi Ahmed pasza, znany z poselstw w Wiedniu, Londynie i Paryżu. Przeznaczony na szwa-

gra sultana, a zatém mający już prawo do pierszeństwa między wszystkiemi wezyrami państwa. 3) Seraskier, czyli dowódzca naczelny armii lądowéj, Mustafa Nuri pasza, były sekretarz gabinetowy ulubieniec sultana Mahmuda, a póżniéj gubernator kilku prowincyj. 4) Kapudan pasza czyli wielki admirał Said pasza, zięć sultana Mahmuda a który kilka już ważnych godności piastował, a nawet był seraskierem i ministrem handlu. 5) Minister spraw zagranicznych Reszid pasza, którego imie znane już jest w całéj Europie. 6) Kapitan gwardyi i mistrz dworu Riza pasza, były ulubieniec i poufały sultana Mahmuda, a który w seraju z stopnia na stopień postąpił, aż do teraźniejszéj godności. 7) Prezes rady państwa Hassib pasza, były gubernator Saloniki. 8) Minister skarbu Hadszi Saib pasza.

J. C. Wysokość arcy-xiąże Fryderyk, odbył dwudniową wycieczkę do Nikomedyi na pokładzie paropływu *Pincipe Meternich* w towarzystwie austryackiego internuncyusza barona Stürmer.

W Bośni coraz jest grożniéj: ludność chrześciańska tak długo już jęcząca pod samowolnemi uciskami od ludu i mieszkańców tureckich téj prowincyi, połączywszy się (katolicy i grecy) i wzburzeni częścią przyrzeczonemi im przez hatyszeryf Gilany prawami i przez emisarjuszów egipskich, postanowili siłą broni zrzucić tak dawno już z cierpliwością znoszone jarzmo tureckie. Już mają być wybranemi dowódcy powstania. Broń i ammunicya znajduje się zebrana w znacznéj ilości i wydano już odezwy do chrześcian w sąsiednich prowincyach tureckich, aby się łączyli z powstańcami w Bośni, ku wspólnemu celowi emancypacyi zpod uciążliwéj władzy muzułmanów.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 8 do dnia 9 Lipca.

Rupniewska Łucya ob., z Polski; — Brześcianski Alexander ob., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Piotrowski Adam ob., do Galicyi; — Hiskock Edmund, do Prus.

Doniesienie Urzędowe.

Nro 784.

TRYBUNAŁ I. INSTANCYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Po zmarłym w r. 1811 w mieście Krakowie Fiszerze Gottlieb pozostała się kwota złp. 81 gr. 28, po odebranie któréj dotąd nikt się nie zgłosił. Trybunał przeto po wysłuchaniu Wniosku Urzędu Publicznego, wzywa wszystkich prawo do rzecznnego spadku mieć mogących, aby w terminie trzech miesięcznym, po odebranie powyższéj kwoty z dowodami stósownemi zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie massa ta jako opuszczona, Skarbowi Publicznemu przyznaną będzie.

Kraków dnia 27 czerwca 1840 r.

Zastępca Prezesa

Sędzia appellacyjny M. *Soczyński.*

(1r.) *Librowski.* Sekr.

Doniesienie prywatne.

☞ Piwowar który także na gorzelni znasię dobrze (świadectwami okazać się mogący) deklaruje się wszelkie gatunki piwa wyrabiać, jako też z korca kartofli), jeżeli apparat będzie w dobrym stanie i potrzebne do tego produkta w kwalitecie stosownym znajdzie, półtrzeci aż o trzech garcy okowity 10téj próby Magieru lub 80 aż do 82 gradusów Tralisa oddać, przytém oświadcza iż żadnych drożdży obcych nie potrzebuje jedynie swoje własne; po polsku i po niemiecku mówi nie żonaty, życzyłby sobie wejść w obowiązek w tych dniach lub od ś. Michała, w takie miejsce gdzie więcéj na dobre z nim postępowanie jak na honorarium uważać będzie.

Mieszka pod L. 607 przy ulicy Szpitalnéj. (1r.)